

شما می توانید
www.youc.ir

روز اول: خواندن اجمالی

خواندن با حداکثر سرعت در ۷ روز

قبل از روبرو شدن با یک موضوع، مثل یک شخص یا یک کتاب، مایل هستید چه چیزهایی درباره ی آن بدانید؟

فکر می کنید، هنگام انجام یک کار، لازم است از انجام آن کار هدفی داشته باشید؟ اگر فکر می کنید برای هر کاری داشتن یک هدف ضروری است، چگونه هدف خود را تعیین می کنید؟

هدف از خواندن اجمالی دست یافتن به نکته ها و مطالب مهم کتاب و کشف ساختمان مواد و مطالب در یک زمان کوتاه و با سرعت زیاد است.

سرعت تقریبی خواندن اجمالی ۱۰۰۰ تا ۴۰۰۰۰ کلمه در دقیقه است.

فواید خواندن اجمالی عبارتند از:

- ✓ کارآمدی بیشتر، از راه تخمین زدن اهمیت مطالب و طرح ریزی یک روش مناسب مطالعه.
- ✓ بودجه بندی واقعی تر از زمان، از طریق کشف حجم دشواری مطالب.
- ✓ افزایش میزان درک مطالب و نگهداری آنها در حافظه از راه کسب یک نظر اجمالی از کل مطالب پیش از خواندن جزئیات.
- ✓ افزایش میزان دقت و تمرکز حواس از طریق برانگیختن میزان علاقه.

K. P. Baldridge
Seven Strategies to Reading

روش خواندن اجمالی مبتنی است بر یک نمونه گیری سریع از نکته های اساسی و صرف نظر کردن از جزئیات. در این روش مطالعه، در جستجوی نکته های کلیدی درباره ی مواد و ساختمان مطالب و نظر و سبک مؤلف باشید. همچنین، برای افزایش میزان علاقه ی خود نسبت به مطالب به طرح سؤال هایی در مورد مطالب خواندنی بپردازید.

برای فواندن یک کتاب غیرداستانی با روش اجمالی نمونه گیری های زیر را انجام دهید:

عنوان. عنوان کتاب با عنوان کتاب های دیگر در این زمینه و عنوان سایر کتاب های همین مؤلف چه فرقی دارد؟

مؤلف. مؤلف کیست؟ تجربه ها و سابقه ی کار او چیست؟ وی صلاحیت دارد تا درباره ی عنوانی که انتخاب کرده است قلم بزند؟

تاریخ انتشار. کتاب در چه تاریخی منتشر شده است؟ کهنه است یا تازه؟

مقدمه، پیشگفتار، معرفی. چرا مؤلف این کتاب را نوشته است؟ برای چه کسانی آن را نوشته است؟ آیا او در نوشتن کتاب تعصب خاصی را دنبال کرده است؟

فهرست مطالب. سازمان مطالب کتاب چگونه است؟ آیا بعضی فصل های کتاب از فصل های دیگر مهمتر به نظر می رسند؟ آیا مطالب و فصل های کتاب به دو سه بخش مهمتر تقسیم بندی شده اند؟ اگر نه، آیا شما می توانید این مطالب را به دو سه بخش عمده تقسیم کنید؟

ساختمان فصل ها. آیا در داخل هر فصل عنوان های جداگانه ای وجود دارند؟ در پایان هر فصل خلاصه ی فصل یا سؤال های مربوط به فصل یافت می شوند؟

صفحه ها و تصاویر انتخابی. مؤلف چه سبکی را به کار برده است؟ برای این منظور، از هر پنجاه تا صد صفحه، یک یا دو صفحه را به طور تصادفی انتخاب کنید و آنها را از نظر بگذرانید. جمله ی اول چند پاراگراف را بخوانید و به تصاویر نظری بیندازید.

خلاصه ها و نتیجه گیری ها. آیا کتاب یک فصل نتیجه گیری دارد؟ آیا فصل ها دارای خلاصه یا نتیجه گیری هستند؟ اگر کتاب یک فصل نتیجه گیری دارد، ابتدا آن را بخوانید. به احتمال زیاد این فصل محتوای کتاب را با دقت بیشتری معرفی می کند.

پیوست ها، فهرست اصطلاحات، مأخذ و مراجع. کتاب شامل کدامیک از اینهاست؟ کدامیک از اینها به آشنایی بیشتر شما نسبت به کتاب کمک می کند؟

برای فواندن یک فصل با روش اجمالی نمونه گیری های زیر را انجام دهید:

عنوان. عنوان فصل چه رابطه ای با فصل های قبلی و بعدی دارد؟

خلاصه ی فصل و پاراگراف های مقدمه. آیا اینها مفاهیم اساسی را در بر می گیرند؟ خلاصه ی فصل معمولاً محتوای فصل را با دقت بیشتری معرفی می کند. ابتدا آن را بخوانید.

عنوان های کوچک، جمله های موضوعی، حروف کج، حروف درشت. می توان از اینها مطالب کلی و اساسی فصل را بیرون کشید؟

شکل ها، نقشه ها، جدول ها. آیا اینها در روشن ساختن مطالب اصلی، نکته های مهم، و جزئیات کمکی می کنند؟

توجهات لازم هنگام فواندن یک کتاب داستانی با روش اجمالی

۱. در خواندن یک نوشته ی ادبی یا یک اثر هنری به طور اجمالی، دو محدودیت وجود دارد. اول اینکه، چون خواندن پایان نوشته های ادبی و آثار هنری اغلب درک خواننده را از مطلب کم می کند و لطف آن را از بین می برد، لازم است در اینگونه آثار تنها به نمونه گیری از قسمت های اول اثر بپردازید. دوم اینکه، با خواندن اجمالی یک اثر هنری یا یک نوشته ی ادبی نمی توان به مفهوم اصلی آن دست یافت.
۲. برای کسب اطلاع در مورد اینگونه آثار، در صورت موجود بودن، اطلاعات پشت جلد کتاب را بخوانید.
۳. می توانید با بررسی سریع چند صفحه یا چند فصل اول کتاب، خود را با مطالب کتاب آشنا کنید، و نسبت به آن بیشتر علاقمند شوید. همچنین سعی کنید تا نویسنده ی کتاب را بیشتر بشناسید. درباره ی دوره ای که نویسنده این اثر را نوشته چه اطلاعاتی دارید؟
۴. پس از مطالعه ی فصل اول برگردید و صفحه ی اول را دوباره بخوانید. جمله ها و پاراگراف های نخستین درباره ی جهت گیری، منظور، و مفهوم نویسنده چه اطلاعاتی به دست می دهند؟ فصل اول کتاب معمولاً دربرگیرنده ی مضمون های اصلی کتاب است.
۵. بعد از اینکه از خواندن یک اثر فارغ شدید، می توانید فصل نخست را بار دیگر بخوانید تا یک نظر تازه در مورد اثر کسب کنید. به این کار بررسی مجدد می گویند.

فنون تشکیل دهنده ی روش فواندن اجمالی

۱. **سازمان بندی اولیه.** قبل از مطالعه ی کتاب به طور کامل، به کشف قسمت های اصلی کتاب که بر اساس آن مطالب کتاب سازمان یافته اند، و همچنین به کشف اندیشه های مهم کتاب بپردازید. این کار مستلزم اندیشیدن یا روی کاغذ آوردن یک جمله ی کامل درباره ی عنوان و مقدمه و خلاصه ی هر فصل کتاب است، به صورتی که این جمله مبین مفهوم اصلی آن فصل باشد.
  ۲. **تعیین هدف مطالعه.** معین کنید که هدف شما از مطالعه ی کتاب چیست و با چه دقتی می خواهید آن را بخوانید. برای کسب یک برداشت کلی کتاب را می خوانید، یا به دنبال جزئیات هم هستید؟ برای امتحان مطالعه می کنید، یا برای رفع نیازهای شغلی، یا برای سرگرمی؟
- با مشخص کردن هدف مطالعه ی خود، بهتر می توانید روش مناسب مطالعه را برای رسیدن به آن هدف انتخاب کنید. اگر برای کسب اطلاعات کامل و جامع کتاب را می خوانید، سرعت شما باید کمتر از موقعی باشد که به دنبال کسب یک دید کلی از کتاب هستید، یا

برای سرگرمی آن را مطالعه می کنید. اگر منظورتان یک آشنایی سطحی با کتاب است، استفاده از روش خواندن اجمالی مناسب ترین روش است.

۳. **برآورد دشواری مطلب و زمان مطالعه.** مقدار زمانی را که برای مطالعه ی کتاب در اختیار دارید و میزان دشواری کتاب را تخمین بزنید. اگر در نظر دارید از خواندن اجمالی پا فراتر نهدید، در بودجه بندی زمان خود دقت کنید. یک تخمین واقع بینانه از زمانی که در اختیار دارید، با توجه به هدف شما از مطالعه ی کتاب و میزان دشواری مطلب، شما را در طرح یک برنامه ی مناسب و کنترل صحیح روش مطالعه کمک می کند.

۴. **طرح سؤال.** حال که درباره ی کتاب یا یک فصل بخصوص اطلاعاتی به دست آوردید، معین کنید که چه اطلاعاتی کم دارید. آیا باید به مطالعه ادامه بدهید؟ اگر جواب این سؤال مثبت است، انتظار دارید از یک خواندن عمیق چه چیزی عایدتان شود؟ چگونه مؤلف از مقدمه به نتیجه رسیده است؟ مراحل اساسی کتاب چه هستند؟ آیا این مراحل به طور منطقی به هم مربوط هستند؟ هدف مؤلف چیست؟ آیا مطالب کتاب با آنچه که شما قبلاً درباره ی موضوع می دانستید موافقت یا مغایرت دارد؟ سؤال های شما درباره ی کتاب می توانند کلی یا کاملاً مشخص باشند. طرح اینگونه سؤال ها، از طریق ایجاد کنجکاوی، تمرکز حواس و دقت شما را افزایش می دهد. رضایت حاصل از پاسخگویی به سؤال ها، مدت نگهداری مطالب را در حافظه طولانی می کند. طرح سؤال، هنگام مطالعه ی یک کتاب، خواننده ی منفعل را به یک خواننده ی فعال تبدیل می کند. از طریق طرح سؤال ها، یک گفت و شنود بین شما و مؤلف کتاب برقرار می شود که کسب لذت شما را از مطالعه ی کتاب افزایش می دهد. سؤال ها اغلب هنگام مطالعه یا پس از پایان مطالعه به ذهن می رسند. ولی شما سعی کنید سؤال های خود را قبل از مطالعه و هنگام خواندن اجمالی کتاب شروع کنید.

تمرین کنید

سه کتاب غیرداستانی را که از نظر دشواری و میزان علاقه ی شما نسبت به آنها با هم فرق دارند انتخاب کنید و آنها را با روش خواندن اجمالی بخوانید. فراموش نکنید که باید با سرعت جلو بروید. برای کسب عادت در این کار، سعی کنید سه تا پنج دقیقه - حداکثر پنج دقیقه - برای هر کتاب وقت صرف کنید. **مواظب باشید به جزئیات توجه نکنید.**

فلاصه درس اول

صرف نظر از اینکه یک کتاب ۶۰۰ صفحه ای را مطالعه می کنید، یا یک فصل از یک کتاب، یا یک مقاله از یک روزنامه، یا چند نامه، یا تعدادی یادداشت، هدف از خواندن اجمالی این است که در یک زمان بسیار کوتاه، از چند ثانیه گرفته تا چند دقیقه، یک آشنایی کلی با مطالب به دست آورید. شما در این زمان کوتاه می توانید دست کم به چهار هدف زیر برسید:

۱. بعد از ملاحظه ی ابتدا و انتهای مطالب و گرفتن چندین نمونه از سراسر کتاب، می توانید یک آگاهی کلی از مطالب و سازمان کتاب کسب کنید و قادر باشید موضوع اصلی کتاب را بیان کنید و دو تا پنج نکته ی مهم از کتاب را ذکر نمایید.

خواندن با حداکثر سرعت در ۷ روز

۲. می توانید هدف خود را از خواندن کتاب مشخص کنید.
۳. می توانید به میزان دشواری مطالب کتاب آگاه شوید و برآورد کنید که چه مقدار وقت لازم خواهید داشت تا آنچه را که می خواهید از کتاب به دست آورید.
۴. می توانید پرسیدن سؤال ها را آغاز کنید.